

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

MARTYRIVM S. ANTIPAE PERGAMI

Asia Episcopi, quem S. Iohannes in Apocalypsi sua testem fidelem appellat. ex Simeone Metaphrasse.

Domitianus qui Apostolorum tempore Romanum obtinuit Imperium, cum stultissimo idolorum suorum cultu ebrius, Christianorum quoque sanguinem sitiret, tunc sane praecipua quaedam martyrum pro Christi Salvatoris fide ubique decertantium, virtus apparuit. Tunc & Ecclesiae fideique basis & Christianae veritatis fundamentum, atque aeternae diuinitatis vnigeniti praecursor Iohannes praestantissimus in Patmum insulam relegatus est. Vbi dum magnum martyrum coetum, cuius quae de septem Ecclesijs scripsit, confirmaret, Antipas testis meus fidelis, inquit, qui occisus fuit apud vos, ubi satanas habitat. E quibus sane verbis intelligi potest, quibus essent moribus praediti homines illi, qui Pergamum incolebant, ubi erat satanae domicilium. Ibi nec naturae lex seruabatur, nec iudicia vlla fiebant. Tantum qui sibi iuris vindicabat, quarum viribus & robore valebat: sibi quis iustus videbatur & fortes ac boni, qui Christianum aliquem detulissent.

Cum igitur res Christianorum magno in discrimine versaretur, Antipas vir strenuus & constans modo non formidabat, sed sapientius, neglectis tormentorum minis, in publicum prodibat, & taquam Sol quidam tenebricosos idololatriae errores sincerę fidei splendore discutebat, adeo vt daemones, qui in a religione superstitione in ea vrbe colebatur, sua recederent, eiusque conspectu vehementer formidarent. Hinc frequenter suis sacrificulis in somnis apparebant, asserentes se nec sacrificiorum esse participes, nec nidore suscipere, propterea, quod a Christianorum

11. Aprilis.
Domitianus
Imperator.

S. Iohannes
Euangelista
in Patmum
relegatur.

Antipae
egregia
fortitudo.

Daemones
eius conspectum
formidant.

H 4 norum

Captivus dicitur à multitudine ad Praefectum.

norum principe Antipa fugarentur. Quare in
gnata multitudo impetu in Antipam facta, et
ad locum sacrificiorum pertraxit. Ibi Praefectus
tunc es, inquit, Antipas ille, qui neque Imperatorum
decretis obtemperas, a liosque in eandem rebell
nem adhortaris, & insuper sacrificia ipsa in
urbas, ut dij omnes, in quorum tutela atque p
cinio ciuitas delitescit, indignabundi recesser
suoque nudatam praesidio ciuitatem reliquer
Satis tibi sit ad hunc vsque diem Christianae su
fitioni vacasse. Respice tadem & legibus nos
pare, deosque tutelares humili obsequio reu
Quod si facere recusas ex Romanorum legum
scripto meritis supplicijs afficeris.

Antipae ad Praefectum responsio.

Ad haec Antipas vultu animoque planè inter
respondit: Vnum hoc scito me Christianum esse
legibus omni ratione vacuis omninò parere
Et quoniam quaestionibus tuis respondendum
faciam libenter. Si enim dij, quos adoratis, &
totius orbis dominos asseritis, sic ab homine
tali in fugam verti se dicunt, ut vestrum auxil
opemque implorare cogatur, cum illi vindic
tius vestri esse debeant, facile potestis errorem
scere. Quomodo enim, qui se ipsos vlcisci non
sunt, gentem vniuersam in periculo constituta
berabunt? Quare equum est ut relicta patria su
fitione, Christo credas, qui de caelis ad nos de
dit ut hominum genus à miserima demonum
uitute in libertatem vindicaret: qui que viu
& mortuorum iudex constitutus, in fine se
rum digna unicuique factis suis praemia retribu

Impius Praefectus argumentatur à religionis antiquitate.

Ad haec Praefectus: Vos antiquissima deorum
ligione neglecta nouis quibusdam legibus &
tutis recenter inuentis obtemperare vultis: Nos

cum non
tiora, &
tanouis
ligionen
& insan
doctri
pas: Si,
da, cur
mini? C
celum e
prij for
diluuiu
viuendi
si vos it
imitari
ignem a
consume
Hae a
ripiunt
bouis an
inque eu
se Christ
stitutus
fortiter
gravi for
martyrij
Tunc
magno st
carunt, v
raculis C
lustre rec

cum non ignoremus vetera recentibus esse prestantiora, & quæ temporis longinquitate sunt confirmata nouis esse laudabiliora, nullo modo patimur, religionem à maioribus per manus traditam violari, & insana quadam hominis cuiusdã in crucem acti, doctrina peruertere ac nefariè conculcari. Cui Antipas: Si, inquit, vetustissima quæque sunt obseruanda, cur non & Cain fratricidij inuentorem imitari? Cur non eos vobis proponitis imitandos, qui cælum conscendere conati sunt, aut qui se cum proprijs sororibus commiscere non sunt veriti? vnde diluuium genus eorũ deleuit, qui piã ac rectã viuendi semitam ingredi neglexerunt. Quamobrem si vos istos propter antiquitatem & eorum flagitia imitari volueritis, non per aquam amplius, sed per ignem æternum & vermem, qui nõquam moritur, consumemini, nisi resipueritis.

Genes. 4.

Genes. 6.
Diluit argumẽtum hoc Antipas.

Hæc atque alia virum sanctum loquentem corripunt nefarij, & ad templum Dianæ, vbi statua bouis aenei copioso igne erat succensa, pertrahunt, inque eum beatũ martyrem conijciunt. At ille cum se Christi signo munisset, in eiusmodi cruciatu constitutus multiplicatis precibus atrox supplicium fortiter sustinuit, factoque precandi sine, tanquam graui somno captus, spiritum reddidit, & gloriosa martyrij corona redimitus in cælum euolauit.

Rapitur ad supplicium S. Antipas.

Reddit spiritum.

Tunc viri pietate & religione eximij, collectas magno studio reliquias in hoc loco Pergami collocarunt, vbi sanctus multis admodum coruscans miraculis Christi nomen in Sanctis suis gloriosum illustre reddit.

H. S. VITA

VITA S. ISAAC SERVI DEI. EX
quæ est per Gregorium Papam lib. 3. Dialog. cap. 1.
*Illustris eius memoria viget adhuc Spoleti, ubi
 ruit sanctitate.*

11. Aprilis.

Gregoria fu-
 git nuptias,
 & fit sancti-
 monialis.

PRioribus Gotthorum temporibus fuit in
 Spoletanam urbem vir vitæ venerabilis illi
 nomine, quem inter alios optimè nouit
 virgo Gregoria, quæ dum adolescentiæ suæ tempo-
 re, constitutis iam nuptijs, in ecclesiam confu-
 set, fuit ab eodem viro sancto contra vim desu-
 & ad eum quem desiderabat habitû, Domino
 regente, perducta.

S. Isaac pro-
 lix preces.

Hic itaque Isaac cum primùm de Syriæ partem
 ad Spoletanam urbem venisset, ingressus ecclesiam
 petijt à custodibus, vt sibi liberam quouis tempo-
 orandi in ecclesia facultatem cõcederent. Quam
 petrata, mox in oratione prostratus tres admodum
 dies cum duabus noctibus in precibus mira cõ-
 tia perseverauit. Cumque hoc è custodibus
 superbiæ spiritu inflatus cerneret, coepit virum
 & incepta verborum petulantia simulatorem
 pellare, & verbo rustico impostorem clamare,
 bisque insuper verbera iungens, per summam
 riam è templo inflicta alapa eiecit. Sed hunc
 tẽ vltor spiritus inuasit, & ad viri Dei vestigia
 uit, ac per os illius clamare coepit, Isaac me
 Isaac me eiecit. Vir quippè peregrinus de nocte
 incognitus, per immundum spiritum, qui se ab
 eijci posse clamauit, omnibus innotuit. Mox
 super vexati corpus vir Dei incubuit, & malig-
 spiritus qui eum inuasit abscessit. Quo
 lo protinùs per urbem diulgato, ingens ver-
 sexus multitudo accurrere coepit, certatimque

S. Isaac eij-
 citur ex tem-
 plo.

Obsidetur
 à maligno
 qui eum e-
 iecerat.

Liberatur
 per Isaac.

fuis in domibus rapere conabatur. Alij ad construendum monasterium prædia, alij pecunias, alij subfidia quæque poterant, offerre viro Dei suppliciter volebant. Sed seruus Dei oblata admittre præcisè recusauit, urbemque egressus, in deserto vile potius

Vide prisco- rum homi- num seruo- rem ad ex- truenda mo- nasteria.

domicilium elegit. Cuius exemplo prouocati non pauci, ardenti aternæ vitæ desiderio accensi, reli- ctis omnibus se eius in disciplinam tradiderunt. Cumque discipulorum numerus excreuisset, illi crebrò monere non destiterunt, vt oblatas in v- sum monasterij possessiones acciperet: ille verò contrà, sollicitus paupertatis suæ custos, in sen- tentia perseuerabat: Monachum qui in terra pos- sessiones quarit monachum non esse. Et sanè sic metuebat paupertatis suæ securitatem perdere, sicut auari diuites solent perituras diuitias custo- dire.

Summū stu- dium pau- pertatis in- isaac.

Ibi itaque prophetiæ spiritu magnisque mira- culis, cunctis longè lateque habitantibus vita eius inclaruit. Nam die quadam ad vesperum futuro- rum præsciens, præcepit discipulis vt in horto mo- nasterij ferramenta certo numero iacerent, quas nos vsitato nomine Vangas vocamus. Nocte verò eadem cum ad diuinas cum fratribus laudes euigi- lasset: ite, inquit, & operarijs nostris pulmentum coquite, vt primo manè paratum sit. Facto autem mane hortum cum fratribus ingressus tot in eo la- borantes operarios inuenit, quos vangas iactari præceperat. Ingressi quippè fures fuerant, sed mu- tata per spiritum mente, apprehensis, quas inue- nerant, vangis, cuncta horri illius spatia, quæ in- culta fuerant, coluerunt. Ad quos vir Domini in- gressus, ait: Gaudete fratres, multum laborastis, iam quiescite, & statim alimentis, quæ detulerat,

Fures depre- hēfos vt tra- ctauerit.

eos

eos post tanti laboris fatigationem refecit, refectaque ait: Nolite malum facere, quoties de hortu quid vultis, ad horri aditum venite, tranquille rite, cum benedictione percipite, & à furti pram te cessate. Quos deinde collectis oleribus à se stos dimisit. Actumque est, vt qui ad hortum noctu venerant, cum laboris sui pramio & repleto eo & innocui redirent.

Facinus improbum per spiritum intelligit.

Alio quoque tempore peregrini quidam obsciti ac seminudi ad eum accesserunt, humiliter liquod nuditatis suæ tegumentum postulant. vir Dei qui fraudem intelligebat vocatum ad discipulis vnum in syluam ad cauam quandam borem misit, vt recondita ibidem vestimenta deferret. Quæ abiens ille vt missus fuerat, inuens, peregrinis nudis atque petentibus ostendit præbuit. At illi hæc intuentes magno pudore sternati sunt: & qui fraudulenter vestimenta rebant aliena, confusi receperunt sua.

Item aliud.

Alio item tempore, quidam se eius oratione commendans, sportas duas alimentis plenas puerum ei transmisit, quarum vnam fraudulenter puer surripuit, & in itinere abscondit: alteram rò ad hominem Dei detulit, & petitione illius se ei per xenium commédauerat, enarravit. vir Domini benignè suscipiens, eundem puerum admonuit, vt relictam in itinere sportam non cautus tangere præsumeret: quia in eam serpentis gressus esset. Quibus verbis puer valde confusus exultauit quidem quod mortem euassisset, sed stis propter verecundiam abscessit: reuersusque sportam à serpente eam, quemadmodum vir dicitur prædixerat, occupatam inuenit.

Sed hi temptu rationis tus; vnu dignum piritia ino plenus, n omnipot tingit, vt nora non vnde se i perfici est acceperu que acce scant. qu in semeti possunt. mens, & quarenis spiciat se rit & habe habet. Sic humilitat ex minim

VITA S. & Con vitam so glus Ben ctus. I ptigent N dieb da nom ex vxor

Sed hic Sanctus cum tot tantisque virtutibus, contemptu rerum transeuntium, prophetiae spiritu, orationis intentione incomparabiliter esset praeditus; unum tamen erat quod reprehensione aliqua dignum putabatur: quia nonnunquam tanta ei laetitia inerat, ut illis tot virtutibus, nisi sciretur esse plenus, nullo modo crederetur. Sed magna est haec omnipotentis Dei dispensatio: & plerumque contingit, ut quibus maiora bona praestat, quaedam minora non tribuat: ut semper eorum animus habeat, unde se ipse reprehendat: quatenus dum appetunt perfici esse nec possunt: & laborant in hoc quod non acceperunt, nec tamen elaborando prevalent, in his quae accepta habent, se minimè extollant: sed dicant, quia ex seipsis maiora bona non habent, qui in semetipsis vincere parva vitia atque extrema non possunt. Fit itaque ut miro modo una eademque mens, & virtute polleat & ex infirmitate laceat: quatenus & ex parte constructa sit, & ex parte conspiciat se esse destructam: ut per bonum quod quaerit & habere non valet, illud seruet humiliter, quod habet. Sic ergo & in unaquaque anima agitur, ut in humilitatis custodiam aliquando ad lucra maxima ex minimo damno seruetur.

Cur in sanctis viris interdum parva quaedam vitia inhaerent.

VITA S. GUTHLACI ANACHORETAE & Confessoris. ex ea qua est apud Surium. Hanc vitam scripsere viri sancti, Guilielmus Ramesey Anglus Benedictinus, item Felix Crolandensis Benedictinus. Floruit hic Sanctus circa annum salutis septingentesimum & sextum.

Non diebus Ethelredi regis Merciorum, nobilis quidam nomine Penvaldus regali progenie ortus, ex vxore sua Tecta sanctum progeniuit Guthlacum.

11. Aprilis. Parentes s. Guthlaci.

cum seruum Dei eximium, puerū facie admodū
 cora, gratū adeo & acceptū omnibus, vt etiam
 aspectu animos hominū ad gratiam & fauorē
 cōciliaret. Ante verò quā in lucem ederetur, fuit
 lesti prognostico designatus. Nam cū eius genitricis
 cū partūs doloribus conflictaretur, manus rubri-
 toris cælitus missa, ad ostium domus ineffabili
 gore coruscare est visa: vnde ingēs hominū mul-
 tudo ad inauditæ visionis prodigiū accurrens,
 gnū diuinę dispēlationis mysteriū expectabat.
 que stupore magno secundū varios animorum
 tus, opinionib⁹ ambiguis fluctuaret, vna oblit-
 de domo egrediēs, infantē iā natū esse pclamauit
 qui maximā apud oēs expectationē sui cōcitauit

**Visio admi-
 randa dum
 nascitur.**

**Dat se mili-
 tix in iuuen-
 tute.**

**Monasteriū
 petit post-
 habita ma-
 litia.**

**Insulā hor-
 ridā inge-
 ditur victu-
 rus solitari-
 us.**

Interea cū annum quartum & vigesimum
 gisset, & sui generis inimicos inualuisse cōspice-
 cœpit ad militarem gloriā animo magno aspi-
 decoratusque cingulo militari, in hostiles pos-
 immaniter sœuire, vrbes oppugnare, castella
 uertere, & obuia quæq; hostilia demoliri; ita
 vt inter armorū crudelitātē suis ipse Christus
 sericors esset, & tertiā prædæ partē illis refun-
 Tandem diuino instinctu, prudēter admodū
 & horrendos regū & magnorum principum
 ad memoriā reuocans, tota mēte ad Christi
 aspirare cœpit; abiectisq; armis, Rependit
 monasticis se disciplinis mācipauit: vbi cū
 diu strenuē Christo militasset, ad maiore
 onis gradū aspirans, impetrata à fratribus
 vastā quandam insulā, ob eremi mōstra & lan-
 demonū formas inhabitalē, quā Croulandē
 lant, die S. Apostolo Bartholomęo sacro, cū
 iuuenibus abiit: vbi ædificato modico rugi-
 solo pane & aqua lutulenta vitam cōtra vana

monum i
 Et qui
 nō tempo
 tam vehe
 vt planē i
 fertū relic
 set; ni præ
 gerat, cōfi
 tem plane
 eiusq; anir
 ris, ita rob
 intermissu
 uerteret; p
 nunquā eu
 oēm victo
 rantes se in
 vt quod vi
 adebant vt
 summuq;
 Proponeba
 storū Patr
 na, quibus e
 te hac rati
 sanctus pul
 si nomine,
 Cū aut
 indē elapsi
 in eū, vi ma
 que ē cellu
 se demō ex
 es veprium
 veribus ac t
 tum mortis
 que crucian

monum insidias cum præclaro certamine instituit.

Et quidē humani generis aduersarius, qui nullo tempore perniciem ei moliebatur, die quodam tam vehemēti tentationis procella eum concussit, vt planē in desperationis barathrū deuolutus, desertū reliquisset, pristinasq; vitæ delicias repetiisset; ni præsentia S. Apostoli, quem sibi patronū elegerat, cōfirmatus fuisset. Is enim cū Christi militem planē prostratū cerneret, visibili specie adfuit, eiusq; animū, varijs scripturę locis in mediū prolatis, ita roborauit, vt resumptis protinūs viribus ad intermissum certamē rediret, ac hostē in fugā conuerteret, prorsus vt deinceps desperationis i spiritus nunquā eum aggressus fuerit. Nec tamē ea propter, oēm victorię spem maligni abiecēre, sed transfigurantes se in Angelos lucis callidē insidias struxēre: vt quod viribus non poterāt, dolo obtinerēt. Persuadebant vt hebdomadarū inedia carnē subiugaret, summumq; perfectionis gradū hac via ascenderet. Proponebant Moysi & Elię ieiuniū, & aspera, sanctorū Patrū qui in Sceti cōuersati fuerant, certamina, quibus eum inferiorē esse turpe dicebant. Et certe hac ratione facilē in fraudē & certum exitiū vir sanctus pulsus fuisset, nisi inuocato ardētius Christi nomine, maturē hostium verfutiā intellexisset.

Cū autē neque hæc fraus succederet, paucis diebus elapsis diebus, noctis intempestæ silētio irruit in eū, vi magna, infinita dæmonū caterua, raptimque e cellula in paludes coenosas demergūt: ac inde demū extractum per loca aspera & inextricabiles veprium densitates absportant, vrgentque verberibus ac tormētis, vt insulam deserat, ni horrentum mortis suppliciū expectare mallet. Sed cū neque cruciamētis neq; minis vir sanctus moueretur,

caco-

In tentationibus cōfirmatur per S. Apostolum Bartholomæum.

Fallax dæmonū cōsiliū.

Infestatio dæmonum.

cacodæmones cum horrendo stridore, arreptum
inferorum fauces perducunt. Tum Guthlacus
ticens gehennæ foetorem, & æstuantes ignis sulphu-
rei globos, omnia quæ passus fuerat, comparat
illius angustia, leuia putabat. Videbat enim no-

Videt cruci-
atus infero-
rum.

Iterū ei ap-
paret S. A-
postolus.

ne dolore & gemitu, inter sulphureos ignium
pores, inter fauillarum voragines, inauditos hor-
num cruciatus, in quos se eum detrufuros ma-
bantur. Hæc dum fierent subito adfuit admiranda
splendore coruscans Bartholomæus, qui miti-
dæmonum voces comprimens mandauit, ut
liqua corporis molestia ad habitationis locum
reducerent.

Videntes igitur maligni quòd virum Dei
possent tentatione subuertere, Clericum quem
Bertelinum nomine, (qui sub B. Guthlaci in
one diuinis mancipatus obsequijs Deo milita-
tanto prauæ cupiditatis ardore inflammatus
magistri sui perimendi cogitationem susce-
quò ipse sibi res atque domicilium eius quasi
ditario quodam iure per summum scelus ven-
ret. At pius Christi seruus splendore celestis
mirificè illustratus, cum Bertelini scelus
eum lateret, illi ad se accersito consilium scelus
iniquitatis plenum detexuit, monuitque vr-
mentis furore mature respisceret. Ille autem
prehensum se sentiens, statim viri pedibus
chrymis se prostravit, veniam petijt & obijt
qui postea beato Guthlaco fidelis admodum
& ad extremum vitæ spiritum cum illo per
sepulturæ eum tradere meruit.

Videt Berte-
lini cōtra se
machinati-
ones.

Alia quoque dæmonum insidias in vasta
remo est perpessus, sed is longo bellandi vici-
stior factus, eas omninò nihili faciebat. Nō
dam cum v-
sus innum-
assumptis b-
tortores in-
gno omnes
rundines &
stres, & sta-
eum accede-
dam gratul-
tem prædic-
In Orien-
tam seuo o-
tur, ut cum
aniaret, tū-
ringere ni-
ancorum
nueniret, tū-
precibus
incolumi-
ne vir san-
olentium d-
cognosce-
Porro qui
eaque ad
te audiui-
te, effecit
nis suæ in-
impullus
pus virgo
umbeum e-
precij, tra-
sepultura
e nam in e-
n. At vir

dam cum vigilijs & precibus attētus inſiſſeret, rurſus innumerabilis dæmonū multitudo adfuit, quæ aſſumptis bruorum animantium formis, minas & tortores intentabat : ſed vir ſenctus ſolo Crucis ſigno omnes in effuſam fugam compulit. Porro hirundines & cæteræ eremi aues, feræ quoque ſylueſtres, & ſtagni piſces, incredibili manſuetudine ad eum accedebant, ſcapulisque eius inſidentes, quodam gratulationis applauſu ſancti viri humanitatem prædicabant.

Alia dæmonum vexationes & præſtigia.

Feræ & vidualucres ad eum accedunt.

In Orientalium Anglorum finibus iuuenis quidam ſæuo obſeſſus dæmonio tanto furore agitabatur, vt cum ſua ipſius membra dentibus vnguibusque aniaret, tum tres homines, qui eum vinculis contringere nitentur, interfecerit. Hic cum ad varia ſanctorum loca deductus nullum mali ſui remediū inueniret, tandem à B. Guthlaco triduo in ieiunio & precibus perſeuerante, fuit liberatus, fanusque incolumis parentibus reſtitutus. Claruit quoque vir ſanctus inſigni ſpiritu prophetiæ, adeo vt præſentium dicta factaque, non ſecus ac ſi præſens eſſet, cognosceret.

Dæmoniacus valde ſeruus curatur.

Porro quidam antiſtes Hedda nomine, cum muliereque admiranda de eius vitæ ratione ac ſanctitate audiuiſſet, eum ad ſacerdotij gradum promotum, effecitque vt Guthlacus, quod à primo conuerſionis ſuæ initio nunquam facere voluit, inuitus & compullus cum ipſo in menſa diſcumberet. Per id tempus virgo quædam Edburga filia regis Adulphimbeum ei ſarcophagum cum linteo, haud exiguæ præcij, tranſmiſit : orans atque obſecrans vt eo, ſepultura ſua, vt dignaretur, ſibi que indicaret, eam in ea ſolitudine eſſet habiturus ſucceſſore. At vir ſanctus agrè tandem admiſſo munere reſponſorem:

Fit ſacerdos

Prædicat quem ſe habiturus ſueſſorem:

I

respondit: Successorem illum etiam nū ethnicus esse, breui tamen baptizatum iri. quod quidem factum est. Quidam enim Cissa nomine, postquam ex hac vita decessum, ad Christi nomen adiungere eius meruit locum occupare.

Angelus ei
quotidie lo-
cutus est in
eremo de-
genti.

Hoc autem ad consolationem eorum qui pro sua salute certamina suscipiunt, & Christo amore omnibus mundi voluptatibus renunciant, lentio prætereundum non est, quòd vir sanctus in vasta illa eremo angelica meruit manè semper vesperi visitatione consolari, per quam susceptis absentia etiam & arcana celestia cognoscebat.

Migrat ad
Dominum.

Appropinquante verò die obitùs Bertelini se vocauit, cui postquam multa eaque præclaris dogmata dedisset, inter circumfusam turbam oculis manibusque cum insitum ad cælum sublatis, tertio Idus Aprilis obdormi in Domino. Commiserat vir sanctus corpus in pulchram sorori suæ Pegæ, cui hoc per Bertelini in mandatis dederat, ut quæ ad funeris curam mundum ceterent, decenter perageret. Illa igitur audiente quàm patris sui obitu, ad insulam venit, sentitque totam bitationem supra omnem fragrantiam incoquit. Cum bili odoris suauitate repletâ: humatoque iaco in eius oratorio ad propria remeauit.

Sepelitur à
sorore sua.

Vixit autem Sanctus in illa eremo annis quibus quidam cim, cum antea ab anno ætatis suæ vicefimo quatuordecim annos admodum octo in vanitate ac ferocitate inuoluptatis proposuisset, Porro eximia eius sanctitas ut in uisulo eos eritis magnisque clara miraculis coruscavit, ita eos comedere in defuncto corpore illustris permansit. Næpe libera pso ab obitu eius animi circulo, cum sorore carnibus religiosi viri sacrū corpus magnifico monstrum christianos

to hono-
ptum, do-
Vestes qu-
prorsus i-
cus autem
Ethelba-
tem appa-
ratus, & r-
solatione
tes Christ-
ac illustra-
VITA I
Gotthi-
pta, ha-
Domini
S
Anct-
thia
praua
peccati ill-
mundo
quàm p-
plum vera
C
Christianæ
orum imm-
ques quidam
que inmol-
proposu-
eos eri-
comedere
libera
carnibus
monstrum
christianos

Corpus ei
post obitū
integrum
inuentum.

to honorare vellet, fuit integrum planè & incorru-
ptum, dormienti quam mortuo similius, inuētum.
Vestes quoque omnes, quibus fuerat inuolutum,
prorsus inuiolatæ pristino candore nitebant. Lo-
cus autem ipse innumeris miraculis celebris, fuit
Ethelbaldi regis beneficio (cui Guthlacus post mor-
tem apparuisse fertur) nouæ ecclesiæ fabrica deco-
ratus, & multis ædificijs atque ornamentis (ad con-
solationem eorum qui Guthlaci vestigijs insisten-
tes Christo eo in loco militare cupiebant) auctus
ac illustratus.

VITA ET MARTYRIVM S. SABAE

Gotthi. ex ea quæ est per Ecclesiam Gotthiæ conscri-
pta, habetur q̄ apud Metaphrasten. Passus est anno
Domini trecentesimo septuagesimo secundo.

S. Anctus Sabas martyr Christi eximius, in Got. 12. Aprilis.

S. Anctus Sabas vitam in medio generationis Genus Sa-
prauæ atque peruersæ ita ab omni contagione
peccati illibatam duxit, vt instar clarissimæ itellæ
is curam mundo fulgeret. Neque enim semel sed sæpè, an-
ar audire quam pro fide martyrio coronaretur, re ipsa se-
tq; totum pluri veræ pietatis acerrimum defensorem osten-
n incomit. Cum enim Gotthiæ principes & magistratus
oque S. Christianæ fidei cultores ad nefaria sacra, quæ dijs
cauit. orum immolata erant, edenda cogere; & Genti-
annis quæ quidam consilium inijsent, vt pro immolatis,
esimo quæ immolata non erant, Christianis suis propin-
ferocitatis proponerent; quo ab imminente mortis peri-
vt in vitulo eos eriperent; Sabas non solùm ipse vetitos ci-
cauit, ita eos comedere recusauit, sed in medium profiliens
nit. Nupte libera & constati protestatus est omnibus, qui
m forore carnibus illis comederent, veros syncerosque
ico monstrosos Christianos non esse. Hac de causa, qui fraudè mo-
I i lieban-